

1

3 WYROK

3.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Hanna Bartkowiak

Sędziowie: Jarosław Ochocki

Małgorzata Winkler-Galicka

4 Protokolant: p.o. staż. Mikołaj Dąbrowski

5 przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań – Grunwald w Poznaniu Marka Świtały

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2022 r.

sprawy **G. W.**

oskarżonego z art. 190a § 1 kk i art. 190 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego i pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 19 sierpnia 2021 r., sygn. akt III K 992/20

1. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a) w punkcie 1 podwyższa wymiar kary za przestępstwo z art. 190a § 1 kk do 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,
- b) w punkcie 2 podwyższa wymiar kary za ciąg przestępstw z art. 190 § 1 kk do 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności,
- c) uchyla orzeczoną w punkcie 3 karę łączną i na podstawie art. 91 § 2 kk łączy orzeczone powyżej pod literą a) i b) kary pozbawienia wolności i wymierza oskarżonemu karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,
- d) na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie wyżej orzeczonej kary pozbawienia wolności oskarżonemu warunkowo zawiesza na okres 3 (trzech) lat tytułem próby,
- e) uchyla punkty od 4 do 7,
- f) na podstawie art. 41a § 1 i § 4 kk w zw. z art. 43 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną A. S. osobiście, telefonicznie, mailowo, za pośrednictwem sms-ów i komunikatorów, zakazu przebywania w miejscu jej stałego pobytu i pracy oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej A. S. na odległość mniejszą niż 20 metrów na okres 5 (pięciu) lat, z wyłączeniem kontaktów rodzicielskich wobec małoletniej córki M. W., w zakresie ustalonym przez sąd rodzinny,

g) na podstawie art. 41a § 1 i § 4 kk w zw. z art. 43 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną J. J. w jakikolwiek sposób oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej J. J. na odległość mniejszą niż 100 metrów na okres 5 (pięciu) lat.

2. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

3. Zasądza od oskarżonego G. W. na rzecz oskarżycielek posiłkowych A. S. oraz J. J. kwoty po 1008 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

4. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł i wymierza mu opłatę za obie instancje w kwocie 180 zł.

Małgorzata Winkler-Galicka Hanna Bartkowiak Jarosław Ochocki

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 1302/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 19 sierpnia 2021 r., sygn. akt III K 992/20

W związku z tym, że wnioski o sporządzenie uzasadnienia wyroku zostały złożone tylko przez pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych A. S. i J. J. z zaznaczeniem, że dotyczą rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych, Sąd odwoławczy ograniczył zakres uzasadnienia do omówienia zarzutów z tych apelacji pełnomocnika, pomijając apelację obrońcy, co do której wniosek o uzasadnienie nie wpłynął. Podstawę prawną takiego ograniczenia stanowi art. 457 § 2 kpk w zw. z art. 423 § 1a kpk (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 czerwca 2019 r., sygn. akt II AKa 122/19, LEX nr 27490409).

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny
obrońca
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Zarzut podniesiony przez pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych A. S. i J. J.:	# zasadny # częściowo zasadny

	<p>Rażąca niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynów oraz winy, wynikającą z orzeczenia zbyt niskiego wymiaru kary (i środków karnych), co powoduje, że kara ta nie spełnia swej funkcji w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej, przez co nie zaspokaja społecznego poczucia sprawiedliwości, wreszcie nie uwzględnia w pełni prawnie chronionych interesów pokrzywdzonych, w rozumieniu art. 2 § 1 pkt 3 kpk.</p>	# niezasadny
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Słowem wstępu należało zaznaczyć, że chociaż przedmiotowy zarzut został podniesiony przez pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych odrębnie w stosunku do każdej z nich to organ odwoławczy postanowił oba te zarzuty rozstrzygnąć łącznie, gdyż ich treść była właściwie tożsama, a uzasadnienie bardzo zbliżone. Zdaniem Sądu II instancji taka koncentracja spowoduje lepszą przejrzystość niniejszego uzasadnienia.</p> <p>Przechodząc do meritum, kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia potwierdziła słuszność wskazań pełnomocnika obu oskarżycielek posiłkowych odnośnie rażącej łagodności wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych oraz kary łącznej. Sąd Rejonowy chociaż prawidłowo ustalił przebieg inkryminowanych zdarzeń i dostrzegł zarówno okoliczności łagodzące, jak i te obciążające które zdecydowanie przeważały, ocenił</p>		

zachowania G. W. jako karygodne, społecznie nieakceptowalne i zasługujące na stanowczą reakcję wymiaru sprawiedliwości, nie dał temu wszystkiemu wyrazu w wymiarze orzeczonych kar jednostkowych oraz karze łącznej. Oskarżony G. W. przez okres ponad roku uporczywie nękał swoją byłą partnerkę stosując różnorakie metody: od używania słów powszechnie uważanych za obelżywe zarówno w trakcie rozmów jak i korespondencji SMS, poprzez śledzenie jej, nachodzenie w miejscu zamieszkania, w miejscu pracy oraz podczas wyjazdu wypoczynkowego. Podsądny ewidentnie nie mógł się pogodzić z faktem, że A. S. związała się z kobietą J. J. i wszelkimi dostępnymi sposobami dążył do rozbicia tego związku. Pokrzywdzona miała prawo czuć się osaczona tymi różnorodnymi formami nękania, które permanentnie się powtarzały. Oskarżony nie reagował na wielokrotne prośby pokrzywdzonej A. S. o zaprzestanie dalszego ingerowania w jej związek oraz formułowania obraźliwych epitetów zarówno pod jej adresem, jak i J. J.. G. W. bezrefleksyjnie kontynuował swoje bezprawne działania, nie kryjąc zamiaru sterowania życiem pokrzywdzonej, którą uważa za osobę podatną na wpływy. Naruszał tym samym prywatność pokrzywdzonej i wzbudzał w niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia. W ten sposób podsądny doprowadził do zaburzenia egzystencji i równowagi emocjonalnej A. S., która żadnego dnia nie mogła mieć pewności czy znowu nie spotka się z atakiem oskarżonego na nią lub J. J. lub też nie otrzyma kolejnych wulgarnych wiadomości tekstowych. Żadnym hamulcem dla

agresywnych zachowań oskarżonego nie była obecność przy kłótniach jego córki M. W., czy też innych dzieci uczęszczających do przedszkola, w którym pracuje A. S.. Można więc uznać, że G. W. tak zatracił się w swoim przekonaniu o konieczności niesienia pomocy byłej partnerce, iż przestał się zupełnie liczyć z tym jak negatywne są skutki jego zachowań dla pokrzywdzonej i jej otoczenia oraz z ich karnoprawnymi konsekwencjami. Rację miał pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, że sposób działania, uporczywość, brak racjonalnej motywacji usprawiedliwiającej takie zachowania mające wpływ na wiele aspektów życia pokrzywdzonej A. S. uzasadniały wymierzenie mu odpowiednio surowej kary, która unaocznia zarówno jemu jak i całemu społeczeństwu niedopuszczalność tego typu zachowań. Orzeczonej w zaskarżonym wyroku kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, równej dolnej granicy ustawowego zagrożenia za czyn z art. 190a § 1 kk wynoszącego od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności, nie sposób nazwać adekwatną do okoliczności niniejszej sprawy ani sprawiedliwą.

Podobnie krytycznie należało ocenić karę jednostkową orzeczoną przez organ meriti za ciąg trzech przestępstw z art. 190 § 1 kk popełnionych na szkodę pokrzywdzonej J. J.. Druga oskarżycielka posiłkowa stała się celem ataków G. W. tylko dlatego, że A. S. postanowiła właśnie z nią się związać. Dowody zgromadzone w tej sprawie wyraźnie pokazują żywioną niechęć i impertynencje okazywane przez oskarżonego wobec J. J. obarczając ją odpowiedzialnością za odejście A. S. od niego. Podsądny zdobył numer telefonu

do pokrzywdzonej i wysyłał jej obraźliwe wiadomości tekstowe. Wreszcie, G. W. w bezpośrednim kontakcie z J. J. (np. gdy śledził wymienioną jadąc samochodem), trzykrotnie wypowiadał pod adresem oskarżycielki posiłkowej groźby pozbawienia jej życia i zdrowia. Wyraźna jest przy tym eskalacja jego działań i negatywnych emocji wobec tej pokrzywdzonej, czego wyrazem jest ostatnie chronologicznie zdarzenie z dnia 7 września 2020, przy szkole, gdy oskarżony szarpał siedzącą w swoim samochodzie pokrzywdzoną za włosy, wyzywając ją przy tym i grożąc jej. Oskarżony nie przepuścił przy tym okazji by wykrzykiwać epitety związane z orientacją seksualną J. J., nawet w obecności rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola, w którym pracuje A. S.. G. W. chciał ją w ten sposób poniżyć i upokorzyć. Przez tego typu karygodne traktowanie oskarżycielka posiłkowa obawiała się oskarżonego, czy nie wyrządzi jej poważniejszej krzywdy, skoro w niej upatrywał całego zła jakie spotkało jego związek uczuciowy z A. S.. Wszystkie te okoliczności, podobnie jak w przypadku przestępstwa popełnionego na szkodę A. S., przemawiały za wymierzeniem odpowiednio surowej kary, za którą nie sposób uznać kary 2 miesięcy pozbawienia wolności, która oscylowała przy minimalnym rozmiarze tego rodzaju kary za czyn z art. 190 § 1 kk. Ustawowe zagrożenie za ten występki to kara grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2, lecz dodać trzeba, że górna granica zagrożenia karą uległa tu podwyższeniu o połowę z uwagi na brzmienie art. 91 § 1 kk, tj. górna

granica kary w tym wypadku to kara 3 lat pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy uwzględniwszy znaczny stopień winy oraz społecznej szkodliwości wszystkich czynów przypisanych oskarżonemu, wszystkie okoliczności obciążające znacznie przeważające nad okolicznością łagodzącą w postaci braku uprzedniej karalności za przestępstwa, a także mając na uwadze cele jakie kara ma spełniać zarówno w zakresie prewencji generalnej, jak i indywidualnej postanowił zmienić zaskarżony wyrok w zakresie orzeczonych kar jednostkowych i podwoić wymiar kar jednostkowych. Co skutkowało wymierzeniem G. W. za czyn z art. 190a § 1 kk kary 1 roku pozbawienia wolności, natomiast za ciąg trzech przestępstw z art. 190 § 1 kk kary 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Wobec dokonania zmian w zakresie orzeczonych kar jednostkowych niezbędne było również uchylenie orzeczonej w punkcie 3 kary łącznej. Następnie w oparciu o art. 91 § 2 kk Sąd Okręgowy połączył orzeczone w instancji odwoławczej kary: 1 roku oraz 4 miesięcy pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności. Organ odwoławczy uznał, że związek podmiotowo-przedmiotowy pomiędzy czynami przypisanymi G. W. był na tyle bliski, że uzasadnione było zastosowanie zasady absorpcji i wymierzenie mu kary łącznej odpowiadającej wymiarowi najsurowszej z orzeczonych kar jednostkowych. Sąd II instancji wziął też pod uwagę, że zastosowanie wobec oskarżonego zasady kumulacji, o co wnioskował apelujący w imieniu dwóch pokrzywdzonych

pełnomocnik, uniemożliwiłoby zastosowanie wobec podsądnego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności i konieczne byłoby orzeczenie względem niego bezwzględnej kary pozbawienia wolności. Apelującemu umknęło, że nowelizacja Kodeksu karnego z dniem 1 lipca 2015 r. wprowadziła zmiany w regułach stosowania instytucji warunkowego zawieszenia kary z art. 69 § 1 i 2 kk, w tym warunek, że górna granica kary pozbawienia wolności jaką można warunkowo zawiesić wynosi 1 rok. Zatem proponowany wymiar kary ponad 1 rok pozbawienia wolności stanowiłby rozwiązanie zbyt surowe i nieuwzględniające uprzedniej niekaralności G. W. za przestępstwa. Czyniąc rozważania odnośnie odpowiedniego wymiaru kary łącznej, Sąd Okręgowy miał świadomość, że zgodnie z nowelizacją przepisu art. 86 § 1 kk obowiązującą od dnia 24 czerwca 2020 r. „sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności”. Jednak należało przy tym uwzględnić, że nie wszystkie przestępstwa przypisane oskarżonemu w zaskarżonym wyroku zostały popełnione po tejże modyfikacji o karze łącznej. Przestępstwo nękania z art. 190a § 1 kk należało traktować jako popełnione pod rządami ustawy zmienionej bo oskarżony zakończył to wielkoczynowe przestępstwo 7 września 2020 r. Natomiast dwa pierwsze z trzech czynów z art. 190 § 1 kk (dokonane w dniach 12 i 13 marca 2020 r.) przyjętych jako popełnione w

warunkach ciągu przestępstw miały miejsce jeszcze przed wejściem w życie przytoczonej nowelizacji. Uwzględniwszy to, Sąd II instancji sięgnął po regułę orzekania według ustawy względniejszej dla sprawy, obowiązującej w czasie jego działania a nie z chwili orzekania. Dlatego uznał za uzasadnione wymierzenie kary łącznej w oparciu o przepis art. 86 § 1 kk w zw. z art. 91 § 2 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 czerwca 2020 r. kiedy dopuszczalne było jeszcze orzeczenie zgodnie z zasadą całkowitej absorpcji kary pozbawienia wolności odpowiadającej wymiarowi najsurowszej z kar jednostkowych. Przez nieuwagę jednak Sąd odwoławczy nie powołał w podstawie prawnej rozstrzygnięcia o karze łącznej art. 4 § 1 kk, co dostrzegł już po wydaniu wyroku i w tym miejscu wyjaśnia ten element orzeczenia.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku w pkt 1 jego sentencji poprzez wymierzenie oskarżonemu G. W. za popełnienie przestępstwa stypizowanego w art. 190a § 1 kk kary 1 roku pozbawienia wolności, w pkt 2 poprzez wymierzenie oskarżonemu kary 6 miesięcy pozbawienia wolności, a w konsekwencji rozwiązanie węzła kary łącznej wskazanej w pkt 3 wyroku i ustalenie jej ponownie, z uwzględnieniem zasady kumulacji kar, a także zmiana zaskarżonego wyroku w pkt 4 jego sentencji poprzez zastosowanie warunkowego zawieszenia na okres próby w maksymalnym wymiarze. Ponadto wniosek o zastosowanie względem oskarżonego środka karnego w postaci zakazu kontaktowania się i zbliżania do pokrzywdzonych

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

<p>A. S. oraz J. J., a także zakazu przebywania w miejscu stałego zamieszkania oraz pracy pokrzywdzonych przez okres 5 lat.</p>		
<p>Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Sąd Okręgowy częściowo uwzględnił wnioski końcowe obu apelacji, podwyższając wymiar kary za czyn z art. 190a § 1 kk do proponowanego przez skarżącego 1 roku pozbawienia wolności. Natomiast w zakresie kary za ciąg przestępstw z art. 190 § 1 kk została ona zaostrzona do 4 miesięcy pozbawienia wolności, a nie 6 miesięcy jak wnioskowano w apelacji. Biorąc pod uwagę ustawowe granice wymiaru kary za każdy z tych występów, Sąd Okręgowy uznał za pozbawione racji tak drastyczne zwiększenie wymiaru kary za ten ciąg przestępstw, a i pełnomocnik nie wykazał zasadności takiego rozstrzygnięcia. Podobnie w zakresie kary łącznej nieuzasadniony okolicznościami przedmiotowej sprawy okazał się wniosek o wymierzenie oskarżonemu kary łącznej z zastosowaniem zasady kumulacji. Bliski związek podmiotowo-przedmiotowy pomiędzy przestępstwami, cele zapobiegawcze i wychowawcze, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa przemawiały za zastosowaniem zasady absorpcji, którą to zresztą przyjął przy wyrokowaniu Sąd I instancji. Dlatego wymierzono G. W. karę łączną 1 roku pozbawienia wolności. Natomiast wniosek o orzeczenie środka karnego w postaci zakazu zbliżania się i kontaktowania przez oskarżonego z pokrzywdzonymi na okres 5 lat został uwzględniony</p>		

w całości, przy czym motywy takiego orzeczenia zostaną podane w poniższej części uzasadnienia.		
Lp.	Zarzut	
3.2.	<p>Zarzut podniesiony przez pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych A. S. i J. J.:</p> <p>Obraza przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 kpk poprzez zastosowanie jako kryterium ograniczenia – miarkowania wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę możliwości finansowych oskarżonego, które niezależnie od takiego umotywowania rozstrzygnięcia nie zostały przez Sąd I instancji zweryfikowane, czy też ustalone.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Rację miał pełnomocnik krytykując Sąd Rejonowy za przyjęcie sytuacji majątkowej oskarżonego jako wyznacznika dla wymiaru zadośćuczynienia za krzywdę należnego pokrzywdzonym A. S. oraz J. J.. Istotne jest bowiem, iż do orzekałego na podstawie art. 46 § 1 kk środka kompensacyjnego w postaci zadośćuczynienia nie stosuje się normy z art. 440 kc, a zatem nie jest możliwe miarkowanie jego wysokości sytuacją materialną sprawcy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 września 2019 r., sygn. akt II AKa 140/19, Legalis nr 2241789; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2021 r., sygn. akt II AKa 218/20, Legalis nr 2631231). Zasadniczym kryterium decydującym o wysokości</p>		

należnego zadośćuczynienia jest przede wszystkim jej rozmiar (zakres), a niewymierny charakter takiej krzywdy sprawia, że ocena w tej mierze winna być dokonywana na podstawie całokształtu okoliczności sprawy (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 11 kwietnia 2019 r., sygn. akt II AKa 23/19, Legalis nr 2257714).

Kontrola odwoławcza dotycząca orzeczenia o środkach kompensacyjnych doprowadziła organ II instancji do wniosku, że pomimo uchybienia polegającego na uwzględnieniu sytuacji majątkowej oskarżonego, Sąd Rejonowy zasądził należytą sumę tytułem zadośćuczynienia, odpowiadającą w obu wypadkach rozmiarowi krzywd jakich pokrzywdzone doznały na skutek bezprawnych zachowań G. W.. Organ I instancji trafnie dostrzegł, że rozmiar krzywdy każdej z oskarżycielek posiłkowych był różny z uwagi na popełnienie na ich szkodę przez oskarżonego odmiennych przestępstw, a także zdecydowanie intensywniejsze i bardziej godzące w prawo do wolności zachowania oskarżonego w stosunku do A. S.. Uzasadnione w takich okolicznościach było zasądzenie na rzecz pokrzywdzonych różnych kwot tytułem zadośćuczynienia za krzywdy. W pełni akceptując wskazania z apelacji, że oskarżony przez stosunkowo długi okres czasu dopuszczał się bezprawnych zachowań na szkodę pokrzywdzonych (przy czym wielokrotne i różnorodnej działania na szkodę A. S. trwały dłuższy czas), działał z premedytacją i angażował w konflikt osoby postronne (np. matkę pokrzywdzonej A. W.-S. i jej córki B. i M.). Efektem

działań oskarżonego były obawy obu pokrzywdzonych czy G. W. nie będzie ich znów śledził i próbował ingerować w ich życie. Zdaniem Sądu odwoławczego rozmiar krzywd doznanych przez pokrzywdzone został prawidłowo określony przy orzekaniu o zadośćuczynieniu za doznaną krzywdę, a zasądzone kwoty odpowiednio 6.000 zł na rzecz A. S. oraz 4.000 zł na rzecz J. J. odpowiadały rozmiarowi zaistniałych szkód o niemajątkowym charakterze. Ponadto pełnomocnik oskarżycielek posiłkowych nie wykazał by poniosły one bardziej dotkliwą krzywdę, która uzasadniałaby orzeczenie środków kompensacyjnych w większym rozmiarze, w tak znacznej kwocie jaka została zaproponowana w środku odwoławczym. Apelujący ograniczył się właściwie do przytoczenia okoliczności, które Sąd Rejonowy wziął pod rozwagę miarkując zadośćuczynienie za krzywdę.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku w pkt 9 odnoszącym się do oskarżycielek posiłkowych A. S. oraz J. J. w ten sposób, że zadośćuczynienie na ich rzecz zostanie zasądzone w wysokości po 20.000 zł.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na bezzasadność omówionego zarzutu. Wysokość środków kompensacyjnych orzeczonych w zaskarżonym wyroku była odpowiednia i dostosowana do

rozmiaru krzywd jakich każda z pokrzywdzonych doznała na skutek bezprawnych zachowań G. W.. Nie było więc potrzeby ingerowania w treść wyroku w części dotyczącej środków kompensacyjnych.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
Poza zmianami opisanymi dokładnie w pkt 5.2. wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w pozostałej części.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Powodem utrzymania wyroku w mocy (poza zmianami opisanymi w pkt 5.2.) była niezasadność pozostałej części zarzutów apelacji pełnomocnika oskarżycielek posiłkowych, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylene wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
Zaskarżony wyrok został zmieniony w punkcie 1 w ten sposób, że podwyższono wymiar kary za przestępstwo z art. 190a § 1 kk do 1 roku pozbawienia wolności.	

Zwięźle o powodach zmiany	
Kontrola odwoławcza doprowadziła Sąd Okręgowy do wniosku, że orzeczona przez Sąd Rejonowy kara 6 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 190a § 1 kk była rażąco łagodna i niedostosowana do okoliczności przestępstwa jakiego dopuścił się G. W. na szkodę A. S.. Po analizie niniejszej sprawy, ustaleniu poziomu winy i społecznej szkodliwości czynu, a także okoliczności obciążających i łagodzących, uznano że właściwą karą, zgodną z dyrektywami sądowego wymiaru kary, o których mowa w art. 53 § 1 i 2 kk będzie kara 1 roku pozbawienia wolności i dlatego dokonano wskazanej wyżej zmiany zaskarżonego wyroku. Dokładne motywy, które wpłynęły na decyzję organu odwoławczego zostały omówione w pkt 3.1. niniejszego uzasadnienia.	
0.0.12.	Przedmiot i zakres zmiany
Zaskarżony wyrok został zmieniony w pkt 2 w ten sposób, że podwyższono wymiar kary za ciąg przestępstw z art. 190 § 1 kk do 4 miesięcy pozbawienia wolności.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Podobnie w przypadku kary wymierzonej przez Sąd I instancji za ciąg przestępstw z art. 190 § 1 kk jakich G. W. dopuścił się na szkodę J. J., organ odwoławczy uznał, że kara 2 miesięcy pozbawienia wolności jest rażąco łagodna oraz nie uwzględnia ona okoliczności popełnienia tych trzech czynów składających się na ciąg przestępstw gróźb karalnych. Po dokładnym zbadaniu okoliczności niniejszej sprawy, ustaleniu poziomu winy i społecznej szkodliwości czynów, a także okoliczności obciążających i łagodzących, uznano że karą odpowiednią będzie kara 4 miesięcy pozbawienia wolności i dlatego dokonano wskazanej wyżej zmiany zaskarżonego wyroku. Dokładne motywy, które wpłynęły na decyzję organu odwoławczego zostały omówione w pkt 3.1. niniejszego uzasadnienia.	
0.0.13.	Przedmiot i zakres zmiany

<p>Zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że uchylono orzeczoną w punkcie 3 karę łączną i na podstawie art. 91 § 2 kk połączono orzeczone przez Sąd Okręgowy kary jednostkowe pozbawienia wolności i wymierzono oskarżonemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	
<p>Wobec dokonania zmian w wymiarze kar jednostkowych niezbędne była również ingerencja organu odwoławczego w wymiar kary łącznej. Dlatego też w pierwszym kroku uchylono orzeczoną w punkcie 3 karę łączną, a następnie w oparciu o przepis art. 91 § 2 kk połączone orzeczone przez Sąd Okręgowy kary jednostkowe pozbawienia wolności i wymierzono oskarżonemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji. Wydając takie rozstrzygnięcie Sąd II instancji bazował na przepisach w brzmieniu obowiązującym do dnia 24 czerwca 2020 r., jednak przez nieuwagę nie wskazał przepisu art. 4 § 1 kk w podstawie prawnej orzeczenia o karze łącznej. Dokładne motywy, które wpłynęły na wymierzenie oskarżonemu kary łącznej w wymiarze podanym powyżej zostały omówione w pkt 3.1. niniejszego uzasadnienia.</p>	
<p>0.0.14.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie wyżej orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawieszono oskarżonemu na okres 3 lat tytułem próby.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	
<p>Oceniając jako słuszne i uzasadnione rozstrzygnięcie Sąd I instancji o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej względem G. W., Sąd Okręgowy w oparciu o art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 kk również warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej w instancji odwoławczej kary łącznej. Zostały spełnione wszystkie wymogi formalne dla wydania tego typu rozstrzygnięcia, a nadto można przyjąć, że kara w takim kształcie orzeczone w</p>	

<p>stosunku do oskarżonego, który nie był nigdy wcześniej karany spełni wszystkie stawiane jej cele i zapobiegnie popełnieniu przez G. W. kolejnego przestępstwa. Organ odwoławczy uznał jednak za konieczne wydłużenie okresu próby do maksymalnego przewidzianego przepisami prawa karnego materialnego, a więc 3 lat. Wszystkie okoliczności kontrolowanej sprawy wskazują, że potrzeba odpowiednio długiego okresu czasu by zweryfikować dalszą postawę oskarżonego i sprawdzić, czy przedmiotowe czyny miały w jego życiu jedynie charakter incydentalny. Sąd II instancji nie widział potrzeby nakładania na oskarżonego w związku z zastosowaniem wobec niego środka probacyjnego o jakim mowa w art. 69 § 1 kk obowiązków z art. 72 § 1 kk, ponieważ orzeczono wobec niego środki karne z art. 41a § 1 i § 4 kk</p>	
<p>0.0.15.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że uchylono punkty od 4 do 7.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	
<p>Sąd Okręgowy za niezbędne uznał uchylenie punktów od 4 do 7 zaskarżonego wyroku dotyczących: orzeczenia środka probacyjnego w postaci zawieszenia wykonania kary, nałożenia na oskarżonego obowiązku powstrzymania się od kontaktowania i zbliżania do pokrzywdzonych A. S. i J. J., a także zobowiązania podsądnego do poddania się terapii psychoedukacyjnej.</p> <p>Pierwsze rozstrzygnięcie musiało zostać uchylone, gdyż nowe orzeczenie w tym zakresie zapadło w wyroku organu odwoławczego.</p> <p>Kolejne, orzeczenia dotyczące obowiązków opartych o przepis art. 72 § 1 pkt 7 i 7a kk zostały uchylone albowiem Sąd II instancji doszedł do przekonania, że niezbędne jest intensywniejsze oddziaływanie na oskarżonego poprzez orzeczenie w stosunku do niego środków karnych polegających na zakazie kontaktowania się i zbliżania do pokrzywdzonych. Te surowsze środki oddziaływania niż nałożenie na podsądnego obowiązków w ramach środków probacyjnych przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności, były konieczne i oczekiwane zarówno dla</p>	

<p>zapewnienia bezpieczeństwa pokrzywdzonym oraz w celach ogólnoprewencyjnych.</p> <p>Natomiast rozstrzygnięcie z pkt 7 zaskarżonego wyroku dotyczące zobowiązania oskarżonego do poddania się psychoedukacji zostało uchylone, gdyż nie zostało ono poprzedzone zebraniem przez Sąd Rejonowy odpowiedniej fachowej dokumentacji, która zawierałaby wskazania do wydania tego typu rozstrzygnięcia. Sąd I instancji arbitralnie, nie zasięgając opinii specjalisty z zakresu psychologii, przyjął w tym wypadku celowość terapii psychoedukacyjnej wobec liczącego 67 lat oskarżonego. Zdaniem Sądu odwoławczego nie można było utrzymać orzeczenia o zastosowaniu tego środka bez konkretnych zaleceń specjalisty z danej dziedziny, nie wspominając już o dowolnie przez Sąd I instancji rozszerzonej terapii na córkę stron i relacje rodzicielskie, które nie były przedmiotem niniejszego procesu karnego.</p>	
<p>o.o.16.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Zaskarżony wyrok został zmieniony w ten sposób, że na podstawie art. 41a § 1 i 4 kk w zw. z art. 43 § 1 kk orzeczono wobec oskarżonego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną A. S. osobiście, telefonicznie, mailowo, za pośrednictwem sms-ów i komunikatorów, zakazu przebywania w miejscu jej stałego pobytu i pracy oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej A. S. na odległość mniejszą niż 20 metrów na okres 5 lat, z wyłączeniem kontaktów rodzicielskich wobec małoletniej córki M. W., w zakresie ustalonym przez sąd rodzinny oraz - środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną J. J. w jakikolwiek sposób oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej J. J. na odległość mniejszą niż 100 metrów na okres 5 lat. <p>Powyższe środki karne zastąpiły środki probacyjne zastosowane przez Sąd Rejonowy, czego nie dostrzegł apelujący w imieniu oskarżycielek posiłkowych pełnomocnik, w środkach odwoławczych operując określeniami jakoby środki karne z art. 41a § 1 kk zostały orzeczone lecz w zbyt niskim wymiarze.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	

G. W. przez długi okres czasu permanentnie naruszał prywatność pokrzywdzonej A. S., atakując ją licznymi wiadomościami sms, nachodził w różnych miejscach, próbował ingerować w jej wybory życiowe i poniżał zaś J. J. groził, śledził ją. Obie pokrzywdzone ze względów bezpieczeństwa i komfortu psychicznego kategorycznie nie życzą sobie dalszych kontaktów ze strony podsądnego. Sąd II instancji uznając w pełni zasadność tych postulatów i działając w granicach zaskarżenia, na podstawie art. 41a § 1 i 4 kk w zw. z art. 43 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną A. S. osobiście, telefonicznie, mailowo, za pośrednictwem sms-ów i komunikatorów, zakazu przebywania w miejscu jej stałego pobytu i pracy oraz zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej A. S. na odległość mniejszą niż 20 metrów na okres 5 lat, zastrzegł jednak wyłączenie z tego kontaktów rodzicielskich wobec małoletniej córki M. W. w zakresie ustalonym przez sąd rodzinny oraz orzekł środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną J. J. w jakikolwiek sposób oraz zakazu zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 100 metrów na okres 5 lat. Długotrwałość oraz intensywność bezprawnych działań oskarżonego oraz brak reagowania przez niego na wielokrotne prośby pokrzywdzonych o zaprzestanie dalszych kontaktów, nachodzenie, niepokojenie przemawiały za zastosowaniem środków karnych na okres 5 lat. Ten czas, zawnioskowany zresztą przez apelującą pełnomocnik w imieniu obu pokrzywdzonych winien wystarczająco zagwarantować oskarżycielkom posiłkowym spokój i pozwolić im odzyskać równowagę życiową. W ten sposób podsądny powinien też zrozumieć, że nie może bezkarnie nie szanować prywatności innej osoby, grozić komuś zrobieniem krzywdy, naruszać nietykalność cielesną. Przy czym kontakt z A. S. ma dotyczyć wyłącznie spraw związanych z ich wspólną córką M. W.. Jak już wyżej wspomniano, organ odwoławczy uznał za niezbędne oddziaływanie na oskarżonego poprzez środki karne w postaci zakazu kontaktowania się i zbliżania do pokrzywdzonych, odpowiednio zindywidualizowane wobec pokrzywdzonych i dostosowane do przypisanych oskarżonemu przestępstw popełnionych na szkodę każdej z nich. Należy tu zaakcentować, że orzeczenie wobec G. W. jedynie obowiązku do powstrzymania się od kontaktowania i zbliżania do oskarżycielek posiłkowych opartego na przepisie art. 72 § 1 pkt 7 i 7a kk nie byłoby wystarczająco skutecznym narzędziem aby zdyscyplinować go do zaprzestania kontaktów z

pokrzywdzonymi. Uwzględniając natężenie złej woli w zachowaniu oskarżonego, jego nieustępliwą postawę widoczną nawet w trakcie przedmiotowego procesu (np. treść pisma złożonego Sądowi Okręgowemu na rozprawie w dniu 27 stycznia 2022 r. (k. 329-335) konieczne było wdrożenie środków karnych, których nieprzestrzeganie zagrożone jest odpowiedzialnością karną (art. 244 kk).

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylecia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	<p>Zgodnie z art. 636 § 1 kpk w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego, wniesionego wyłącznie przez oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na ogólnych zasadach ten, kto wniósł środek odwoławczy, a jeżeli środek ten pochodzi wyłącznie od oskarżyciela publicznego – koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa. Jak z kolei wskazuje art. 616 § 1 pkt 2 kpk do kosztów procesu należą uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika.</p> <p>Dlatego też, Sąd Okręgowy uwzględniając brak skuteczności apelacji obrońcy oskarżonego oraz uwzględnienie zasadniczej części apelacji pełnomocnika obu oskarżycielek posiłkowych, kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążył oskarżonego i z tego tytułu zasądził od niego na rzecz oskarżycielek posiłkowych A. S. oraz J. J. kwoty po 1008 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym (§ 11 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 17 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie DZ.U. z 2015 r. poz. 1800). Należności te uwzględniają dwa terminy rozprawy przed Sądem II instancji, w których uczestniczyła pełnomocnik oskarżycielek posiłkowych, reprezentując ich interesy.</p>
4.	<p>Ponadto, w oparciu o wskazany wyżej przepis art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 616 § 1 pkt 1 kpk, Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł (§ 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia</p>

18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013, poz. 663 ze zm.). Ponadto na podstawie art. 10 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) wymierzono oskarżonemu jedną opłatę za obie instancje w kwocie 180 zł.

7. PODPIS

Małgorzata Winkler-Galicka Hanna Bartkowiak Jarosław Ochocki